Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de raadsvergadering van 08 november 2023

Portefeuille	Afval en Reiniging
Agendapunt	16
Datum besluit	3 oktober 2023

Onderwerp

Vaststellen Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht Bedrijfsafval 2024

De gemeenteraad van Amsterdam besluit

De gemeenteraad van Amsterdam
Gezien de voordracht van burgemeester en wethouders,
Besluit:

Tot vaststelling van de Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht Bedrijfsafval Amsterdam 2024 zoals opgenomen in bijlage 1, met als wijzigingen:
- Voor eenpersoonshuishoudens stijgt het tarief van € 344,- naar € 352,-; voor meerpersoonshuishoudens stijgt het tarief van € 459,- naar € 469,-;
- Voor bedrijven stijgen de tarieven reinigingsrecht met de nominale indexatie van 3,8%: het lage tarief stijgt van € 472 naar € 490. Het hoge tarief stijgt van € 1.000 naar € 1.038;
- Bedrijven in de 9 straatjes en Sluisbuurt betalen de tarieven van het reinigingsrecht plus € 0,25 voor iedere kilogram afval boven de 2.413 kg afval per jaar (was € 0,24 en 3.120 kg);
- Intrekken van de Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrecht Bedrijfsafval Amsterdam 2023.

Wettelijke grondslag

Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 6, eerste lid van de Financiële verordening gemeente Amsterdam geeft de raad de bevoegdheid de begroting vast te stellen en kredietbesluiten te nemen.

Artikel 216 van de Gemeentewet bevat de bevoegdheid van de gemeenteraad om belastingverordeningen vast te stellen. Elk besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting geschiedt in de vorm van een belastingverordening. Gemeentelijke belastingen kunnen enkel worden geheven op grond van de Gemeentewet dan wel een andere wet. Zonder een wettelijke basis is invoering van een gemeentelijke belasting niet mogelijk.

Artikel 229 van de Gemeentewet is de wettelijke basis voor het reinigingsrecht bedrijfsafval. Op grond van dit artikel kan de gemeente rechten heffen voor het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

Artikel 10.21 Wet milieubeheer geeft gemeenten de wettelijke plicht tot het inzamelen van huishoudelijk afval.

Voordracht voor de raadsvergadering van 08 november 2023

Artikel 15.33 Wet Milieubeheer vormt de wettelijke basis voor de afvalstoffenheffing.

Op grond van dit artikel kan een gemeente ter bestrijding van de kosten die voor haar

verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen, een afvalstoffenheffing

instellen.

Artikelen 7y lid 2 en 7aj van het Besluit Uitvoering Crisis- en Herstelwet bepalen dat in de gebieden 9 straatjes en Sluisbuurt bedrijfsval als huishoudelijk afval wordt gezien.

Bestuurlijke achtergrond

De Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrecht wordt ieder jaar parallel aan de begroting aangeboden om de gemeenteraad in staat te stellen op één moment een besluit te nemen over de lastenontwikkeling in de stad.

Onderbouwing besluit

Op grond van de coalitieafspraken "Amsterdams akkoord" worden de tarieven voor de afvalstoffenheffing met ingang van 2023 structureel gedempt door de inzet van € 10 miljoen uit de algemene middelen. Naast deze structurele verlaging, worden de tarieven geïndexeerd met het inflatiepercentage om reguliere loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen.

Ad1. onderbouwing tarieven 2024

Voor 2024 is de totale begroting voor de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht € 195,44 miljoen (afvalstoffenheffing € 184,63 miljoen en reinigingsrecht € 10,81 miljoen). Ten opzichte van de begroting 2023 gaan de lasten met € 10,4 miljoen omhoog. Dit wordt veroorzaakt door autonome kostenontwikkeling (indexatie loonkosten en overige prijsstijgingen) en de groei van de stad (meer huishoudens betekent meer kosten, meer routes en ook meer opbrengsten).

Het beroep op kwijtschelding toont een dalende trend. Kwijtschelding is gebaseerd op de Invorderingswet 1990 en artikel 255 van de Gemeentewet. De regeling is gebaseerd op het "onvermogen" van de belastingplichtige om aan de verplichting tot het betalen van belasting te voldoen. De grenzen (normbedragen) voor het inkomen en het vermogen zijn vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De artikelen 7 t/m 28a betreffen de uitwerking en regelgeving van de kwijtscheldingsmogelijkheid. Amsterdam hanteert een kwijtscheldingsbeleid dat zo ruimhartig is als de Invorderingswet toelaat. Gemeenten kunnen de inkomensgrens voor kwijtschelding bepalen binnen een bandbreedte van 90 tot 100% van het bijstandsniveau. In Amsterdam is gekozen voor de ruimste inkomensgrens van 100%. Het Rijk heeft gemeenten daarnaast de ruimte geboden om vanaf 2023 de vermogensgrens voor kwijtschelding met maximaal EUR 2000 te verhogen. Amsterdam heeft er voor gekozen om deze ruimte volledig te benutten en heeft de grensvermogens vanaf 2023 verhoogd tot het wettelijk maximaal toegestane bedrag. Er is al enkele jaren een dalende trend te zien in het aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen, onder meer door de krappe arbeidsmarkt, hoge arbeidsmarktparticipatie en stijgende lonen. Deze ontwikkeling wordt voor 2024 volledig verwerkt in de tariefstelling en leidt tot een afname van de raming voor lasten kwijtschelding met € 3 miljoen.

Het indexeren van de lasten en de verlaging van de lasten voor kwijtschelding betekent dat het tarief voor eenpersoonshuishoudens stijgt van € 344,- naar € 352; voor meerpersoonshuishoudens stijgt het tarief van € 459,- naar € 469; de tariefstijging voor huishoudens bedraagt daarmee 2,3%.

Voor bedrijven stijgen de tarieven reinigingsrecht met het reguliere inflatiepercentage. Bedrijven komen niet in aanmerking voor kwijtschelding; deze lastenverlaging mag niet aan het reinigingsrecht worden toegerekend. Op basis van de wet Markt en Overheid mag ook de structurele bijdrage van € 10 miljoen ook niet aan bedrijven worden doorberekend. De retributie moet volledig kostendekkend zijn.

Voor de volledigheid wordt ter informatie opgemerkt dat voor kleine bedrijven het 'brengtarief' voor grof afval op de recyclepunten geïndexeerd wordt met het inflatiepercentage van 3,8% en stijgt van € 195,- naar € 202,- exclusief BTW. Inclusief BTW stijgt dit tarief van € 235,95 naar € 244,42.

Aparte tarieven 9 Straatjes en Sluisbuurt

Het gebied de 9 straatjes kent sinds 2021 een gezamenlijke inzameling van huishoudelijk- en bedrijfsafval. Daarmee kan onder meer de hoeveelheid vrachtverkeer op de kwetsbare grachten verminderd worden. De gemeente heeft op 17 oktober 2017 een verzoek aan het rijk gedaan om een pilot voor vijf jaar mogelijk te maken. Het rijk heeft toestemming gegeven via de Crisis- en Herstelwet 19e Tranche die op 13 februari 2020 is vastgesteld.

In de Sluisbuurt wordt afval met een ondergronds transportsysteem ingezameld om de openbare ruimte te ontlasten van zwaar verkeer en inzamelcontainers. Bedrijven worden ook op dit systeem aangesloten. Dit is juridisch mogelijk gemaakt in de 22e tranche van de Crisis- en Herstelwet van 1 december 2021.

De bijzondere status van deze gebieden maakt dat er voor deze gebieden aparte tarieven moeten worden vastgesteld. De basistarieven voor huishoudens en bedrijven in de 9 straatjes en de Sluisbuurt zijn dezelfde als in de rest van de stad, maar voor bedrijven die meer dan 2.413 (2023: 3.120 kg) per jaar aanbieden geldt dat zij voor de meerdere kilo's afval € 0,25 (2023: € 0,24) per kilogram afval moeten gaan betalen.

Met de aanpassing van het aantal kilogrammen in de tarieventabel wordt beter aangesloten bij de praktijk en de bestaande regeling van het reinigingsrecht in de rest van de stad: een volle dichtgeknoopte zak van 60 liter bevat gemiddeld 44 liter afval. In de oude berekening was uitgegaan van 60 liter. Dat is in de praktijk niet realistisch. Bovendien geldt nu voor alle ondernemers in de stad hetzelfde uitgangspunt qua inhoud van een vuilniszak.

Aanpassing tabel kostenonderbouwing in bijlage

Uit oogpunt van transparantie worden met ingang van 2024 aparte onderbouwingen bijgevoegd voor de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht. De afgelopen jaren was de kostenonderbouwing van deze heffingen gecombineerd in één overzicht. De aparte kostenonderbouwing voor de 9

straatjes vervalt, omdat de heffing in dit gebied formeel onder de afvalstoffenheffing valt. De kostenonderbouwingen zijn opgenomen in bijlage 3 van de verordening.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Inkomsten ASH en RR	2.3	S	€ 10.400.000,00	€ 10.400.000,00	€ 10.400.000,00	€ 10.400.000,00
Totaal			**€ 10.400.000,00**	**€ 10.400.000,00**	**€ 10.400.000,00**	**€ 10.400.000,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Kostenstijgingen afval	2.3	S	€ 10.400.000,00	€ 10.400.000,00	€ 10.400.000,00	€ 10.400.000,00
Totaal			**€ 10.400.000,00**	**€ 10.400.000,00**	**€ 10.400.000,00**	**€ 10.400.000,00**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

In de afvalketen worden de lasten voor inzameling en verwerking gedekt door de afvalstoffenheffing.

In bijlage 3 "Rekenregels en onderbouwing afvalstoffenheffing en reinigingsrecht bedrijfsafval" is een specificatie van de baten en lasten opgenomen en een toelichting op de financiële ontwikkelingen ten opzichte van 2023.

De baten en lasten van het onderdeel afval zijn in de begroting opgenomen onder programma onderdeel 2.3 Afval en reiniging.

Schommelingen in de exploitatie van de afvalketen worden opgevangen via de egalisatiereserve afval. Als de reserve onvoldoende ruimte biedt, moeten tegenvallers conform de gemeentelijke regels in programma 2 worden gecompenseerd. Eventuele overschrijdingen binnen programma 2 zullen als tegenvaller in de algemene dienst 'landen'.

Op grond van het coalitieakkoord wordt structureel € 10 miljoen ingezet om de stijging van de afvalstoffenheffing te beperken.

Conclusie:

Met de verhoging van de tarieven en de structurele bijdrage uit de algemene middelen is de afvalstoffenheffing voor 2024 kostendekkend.

Conclusie

Voordracht voor de raadsvergadering van 08 november 2023

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Geheimhouding

n.v.t.

Welke stukken treft u aan

Meegestuurd

Registratienr.	Naam
AD2023-077200	Gemeenteraad Voordracht (pdf)
AD2023-077205	bijlage 1 verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrecht bedrijfsafval Amsterdam 2024.docx (msw12)

Ter Inzage

Registratienr.	Naam

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Directie Afval & Grondstoffen, Arjen Rienks, A.Rienks@amsterdam.nl, 06 5104 7715